Angel Guimerá

En Pep Botella

MONÓLECH

SEGONA EDICIÓ

BARCELONA

Imp. La Renaixensa, Xuclá, 13

EN PEP BOTELLA

Àngel Guimerá

En Pep Botella

MONÓLECH

Estrenat al *Teatre Catalá* (Romea) per lo primer actor En Jaume Borrás la vetlla del 5 de Mars de 1906

Segona edició

BARCELONA

Imp. La Renaixensa, Xuclá, 13

n.º 6682

Biblioteca de Catalunya

Google

Ningú podrá traduhir, representar, ni reimprimir aquesta producció sense permís de son autor.

La Societat d'Autors Espanyols es la única encarregada d'aquesta obra, y ab ella deurán entendres tots los teatres y societats que vulgan representarla.

Quedan reservats tots los drets.

EN PEP BOTELLA

MONÓLECH

Al mitj hi haurá la entrada al piset. A un costat porta ab cortina al devant. A l'altre finestra alta y petita per hont entrará la claror de cap-al-tart que anirá minvant. A la escena hi haurá un bressol ahont dorm una criatura, 'ls fogons, una taula, una calaixera y altres objectes d'us de gent molt pobre.

Després que'l teló es alsat se sentirá un xiulet part de fora del pis. Es l'avís d'En Pep Botella, que entra á la escaleta, y que pujará cantant. Truca després á la porta, y com que no'l sentirá ningú, torna á trucar diferents cops. Després comensará á parlar.

Vaja, dona; vaja, obra. *(Pica més fort, y alsant cada vegada més la veu.)* Que tantas cansonerías! Manela! *(Per últim se'l sent forfollant en lo pany, y en acabat obrir, comensant á parlar en escena, com si ho digués á la Maneta que's creu tenir devant.)* Ves, tenia la clau! *(Riu ab molta espressió y tanca la porta d'una empen-*

ta) Sinó que no sé cóm redimoni m'ha vingut á la butxaca, perque no'm recordo que l'hagi presa. *(S'ha anat acostant fent tintinas á una cadira que hi ha prop de la taula, hont després hi deixa'l tapabocas.)* Manela, que no ho saps? Me donan.. *(Buscantla ab la vista. Com que no es á escena alsa més la veu.)* Tú... alégrat, que'm donarán feyna. *(Se creu qu'es á l'altra banda de la cortina y segueix enrahonantli sense móures de prop de la taula.)* M'han dit que potser si que'n tingan la setmana després de la setmana entrant, ó l'altra. Sinó que m'han demanat informes. Que no m'escoltas? *(Para la orella per si ella respón.)* (Vejám si cús pel nen.) *(S'aixeca per anarhi y dona una balansada.)* (Ep!... ep!... Atansión! El barco no s'aguanta. Ay, ay, ay, aquella!) *(Torna á séures.)* No't moguis, ja t'ho contaré d'aquí estant. Donchs, sí, han volgut informes. De cop ja no'ns enteniam, y han posat una cara quan els hi he dit... *(Sabentli greu lo que anava á dir y ara escusantse.)* Veurás, s'ho han maliciat quan los hi he dit que'l meu nom era Joseph Comas, sinó que tothom me deya en Pep Botella, com al pare, que també li deyan. *(Rihent per dissimular la etzagallada.)* Ja ho he penetrat desseguida, ja, que havía estat moll de llenga, perque m'han comensat á pendre una mena de declaracions... Que hont havía travallat, que quant temps feya

que no era enlloch... Jo'ls he dit que m'havian despatxat... per quatre nyinyerías y per malasvolensas, saps?: perque... perque jo no podía pas dirshi que era perque á mí'n venía... tota la pega de que'l pare ja d'avans de neixer jo que li feyan mal quatre ditets de cualsevol cosa; y que preguntessin per mí á tot lo mon. Y com que tot lo mon no es ningú, me n'he anat a buscar al Curro. Qué dius? *(Com si ella hagués parlat. Escolta y segueix després.)* Y á quí volías que anés á trobar? Perque'l Curro'm coneix com la mare que'm... *(S'interromp per tossir.)* Res... qu'ell ha sortit corresponsable per mí, vetho allá, que ha dit que jo era una persona del hú, sino que havía sigut molt desgraciat. Batuanada!... Y com que te tanta llábia, *(Riu ell sempre molt espressiu)* que fins els ha fet reventar de riure, que fins quan ens en hem anat li han dit que se n'alegraven de canéixel... Nada; que'm donarán feyna un dia ó altre. *(Rihent satisfet. Pausa llarga.)* Sinó que... ara no t'alteris, perque... qué volias que hi fes, si'l Curro m'ha convidat á celebrarho aixó de que'm donarán feyna? Y com que á cal Manquet era á quatre passas... *(Pausa.)* (Aqueixa'm fa morros... m'hi jugaria...) *(S'aixeca altre cop per anarhi. Dona una forta balansada, s'arrapa á la taula per no caure y torna á quedar assegut.)* (No, que encare está núvol, Pep Bo-

tella.) Manela!... El día que cobri la primera setmanada, á n'aquest bordegás *(Senyalant lo bressol ab lo peu)* li compraré un bergansí de tres lliuras de plata. *(Riu forsa.)* Míratel com dorm, el droparro! El poca pena, que es fet y pastat al seu pare. Brr!... Brr!... Brr!... *(Com si't volgués espantar tot fentli festas.)* Y á tu't compraré unas arracadas que no haurém d'encendre llum al vespre. *(Riu.)* Y encare no ho sabs tot. Escolta, escolta. *(Fent dringar las monedas que porta á la butxaca.)* Es bona moneda, tota bona. (Ay, ay, ay, la mare! Quan no surt ab aquestas... Pels quatre cops d'aquest matí! Cualsevol se pensaría...) Vina, vina, dona; y ves per un bon sopar, y regálat. N'hi ha... catorze de pessetas *(Trayéntselas de la butxaca)*, que me las ha deixadas el Curro y que fins m'ha abrassat al despedirnos... Y... m'ha dit que'm prepara una sorpresa molt regrossa. Pobre Curro, que á horas d'are li devém més de vint duros. Asséntaho, Manela, asséntaho, que som agrahits nosaltres. *(Fa dringar las pessetas sobre de la taula)* (Bona! Bona!) *(Una fa'l so d'esquerdada.)* (Jo't fich, mestre! Tornemhi.) *(La torna á fer dringar.)* (Potser si que me l'ha volguda encolomar...) Veyám tu, Manela. *(Va cap al cuarto ahont creu qu'ella hi es.)* Hont t'has ficat?... Ay, ay! *(Tornant enrera.)* No hi es la Manela! Cóm s'entén? Aquesta xi-

cota deu haver sortit! *(Enrabiantse cada vegada més.)* Y això que sab que no vull que deixi al nen sol, ni m'agrada que surti sense jo... *(Pausa.)* Puch anar a buscar feyna per ella!... Com hi ha mon que tornará á rebre. *(Pausa, picant de peus.)* Y tot fosch, que un hom sembla una bestia! Si hauría d'anar plena de verdanchs! *(Obra la porta del pis y crida.)* Manela! Manela! *(Torna á tancar la porta.)* Axís se la emportés una mala ventada! *(Encén el llum de ganxo.)* Si'l que hauria de fer es tirarla escalas avall á plantofadas y á cossas! *(Assenyentse pensatiu y neguitós.)* Després que un hom ha fet per ella... que fins me treya'l menjar de la boca, y que ni tastava'l vi..., perque's recreyés; que la meva més gran alegría era portarli cada matí'l menjar corrent, perque arribés calent á la preső... Qu'encare no m'ha esplicat ben clar perque hi era. Sinó que un hom!... Y després, quan la varem treure jo y'l jutje... Sí, penjantme á las orellas dels escribans y dels homes-bons y dels advocats y dels notaris. Y després barállat ab el seu marit per defensarla; que se la volia endur, que encara me'n ressento d'aquella ganibetada á trayció, perque de cara no me la hauria clavada, no, 'l murri. Y tot per llástima que'm feya. Com que la baldava á cops aquell poca-conciencia. *(Pausa escoltant.)* Calla... *(Escoltant y de cop corra*

a obrir la porta y torna al mitj de la escena.) Ca! Ni's deu enrecordar de que jo sigui al mon! Encara que, no sé perque m'hi enrabío, perque de donas com aquesta, se'n troban á grapats! Sinó que debía ser la meva planeta, que no sé pas com m'hi vaig engrescar. Potser per tréurem del magí á n'aquella altra que may l'havía arribada á tocar ni ab lo cap dels dits, la Toneta del ferrer nou del meu carrer que era tota rossa y més maca que una Mare de Deu, y que totseguit se tornava vermella. *(Pausa llarga.)* Pts! Qui s'ho havía de pensar que s'hagués enamorat d'un home com jo... Sinó que un vespre que vaig caure al mitj del carrer, y no'm podía valdre, ella, que va ensopegar ab mí per mor de la fosca, 'm va ajudar á alsar, y tot abrassantme per sostenirme, la pobreta, me va portar fins á la entrada de casa. Y'm deya més carinyosa: Pep, per qué ho fas axó? Oy que no hi tornarás may més? *(Mitj plorant rabiós.)* Sinó que jo no ho feya per cap mal; era perque casi hi havía nascut jo ab aqueix viciot, que'l pare també bevia massa. *(Desesperat.)* Y d'ensá d'aquell día ja'm vaig veure perdut, y li vaig posar un odi al pare! Sí, odi, sí, perque un pare no deu sacrificar may al fill seu. *(Se va axugant las llágrimas ab la má en mitj d'una pausa.)* Jo m'hi hagués pogut casar, que hauría estat un altre home! Sinó que'ls

pares d'ella, véurem á mí era mateix que veure al dimoni! *(La flama del llum fa estona que ha anat minvant.)* Vaja... ara s'apaga aquest llum. Malviatje la dona y jo y tothom. Y axí's trenqués la nou del coll quan... quan... *(Ha anat á esparpellar lo llum.)* Es clar, com que no hi ha oli! Ves qui'l troba are'l cetrill! *(Va á buscarlo als fogons.)* Y que no la obriré fins que'm demani perdó pel forat del pany. *(Riu satisfet tot buscant el cetrill.)* Ah! el cetrill! Aquell que me'n fa una... *(Anant á la taula, que será prop del llum, tot rihent perque no obrirá á n'ella.)* Nó, que aixó es una ampolla. *(Deixa sobre la taula la ampolla que te per tap un paper cargolat molt surtit. Torna als fogons.)* Hont es el cetrill? *(Fa soroll de pisa.)* Ep! No val á fer trencadissa. Are sí que'l tinch. Míratel! Sinó que casi no hi ha gens d'oli. *(Lo posa al llum, que's revifa.)* Bueno; fins que vinga la Manela. Are desarém la ampolla... *(La agafa.)* Caratsos! Si es plena! Veyám qu'es aixó, veyamho. *(Olorantho.)* Es vi! Ay, ay! Qu'es estrany! Jo no'l sabia aquest vi! Y fa una olor més rebona! *(Riu.)* Quin tap més... llargarut! *(Tornantlo a posar á la ampolla.)* Deixemlo com estava... sinó que'l tastarém. *(Beu á morro.)* Es de l'hú! Volste jugar que la Manela se'l cala? Veurás, per tap hi farém una cucurulla. *(Descargola'l paper y beu un altre*

cop) Are la cucurulla *(Estén lo paper tot pla sobre la taula)* Aquí diuhen cosas, com si fos d'una carta... Potser sí que li escriuhen á la Manela. Rehira de bet! Si rebés cartas! ... «Mi inolvidable Pep» Pep? Aquest soch jo. Veyám qui me la escriu *(Molt sorprés gira plana y mira la firma)* «Manuela» *(Mitj rihent)* Sí, sí, els seus gargots. Pts, quinas bromas! Are m'escriu la ximpleta! *(Riu ben marcat y torna á girar per llegirla)* «Ma voy para siempra, que ta deco para siempra,» Qué diu are? *(Tornant á llegir lo mateix)* «Ma voy para siempra, que ta deco para siempra, adios Pep, que ma voy cuan al Curro.» Ay Mare de Deu! Ay jo't flich! Potser sí que encare veig llumanetas... Que se'n va ab el Curro? Hont es aixó? Ahont... «que ma voy cuan al Curro, parque sabrás que al Curro no may pagado may colpes, y ya no ma veurás may nunca, parque aoy nos ambarcam cuan un barco.» Ay! Ay que no sé qué m'agafa! *(Va á beure, y sense ferho aparta la ampolla)* No, no, aixó no es veritat, que deu ser una broma. No'm pot deixar, no, la Manela! *(Corre á obrir la calaixera)* Aquí no hi ha res! En aquest altre... tampoch! Tot buyt! Tot! No hi ha la seva roba! Se n'ha anat! Se n'ha anat! M'ha deixat la Manela! M'ha deixat la Manela, y jo estich perdut, que no me la podía esperar aquesta mala partida! *(Plorant)* Pero si

no pot ser aixó, si no pot ser! Y aquí ho diu! *(Buscantho.)* Ahont es, ahont? *(Trobantho.)* Ah! *(Llegint.)* «... que no ma pagado may colpes. Y ta dico que ta dejo al nuestro ico que lo se bien bien que ta es ico teu» *(Riu y plora.)* «Y otros demprés jo no ta lo sabria dacir si ta fueran icos teus.» La descarada! La... la mala... *(Plora fort y en mitj del plor segueix llegint.)* «Y no ta quecarás da mi que parque ta racreyas ta ragalo par daspedida una ampolla del macor!» *(Pegant un cop de puny á la taula.)* Y encara se'n f... de mí y'm maltracta la descarada! Ah si jo la tingués aquí com la escanyaría y la faría á trossos y á micas y la espedassaría. *(Resolt.)* Sinó que no me la portará al molí, que l'atraparé avans que s'embarqui, y la amarraré, y com hi ha redeu que no se n'enriurán ni ell ni ella! *(Cercant un ganivet als fogons y al calaix de la taula.)* El ganivet! El ganivet! Ah! Aquest, aquest; pels dos! *(Rihent rabiós.)* Que'ls hi clavaré á n'ella y al lladre! Y després que'm dugan al pal y al femer! Millor! A matarlos! A béurem la seva sanch! *(Rabiós tot corrent cap á la porta. Més al atravessar la escena ensopega ab lo bressol y mitj cau á terra acabant la rialla fréstega en jemechs y plors.)* Oh, 'l meu fill, que jo no hi pensava ab lo meu fill! Ab lo fill del meu cor! Que are es meu, no més que meu tot sol!

Digitized by Google

Fill! Fill meu, ja no tens mare! Ja no tens mare! Ah, no, no, may més aqueixa dona per mare! Que no la veja may més el meu fill! Que no s'enrecordi d'ella! May més! May més! Qu'es meu, es meu! .. *(Com si defensés al nen cubrintlo ben cubert ab las robas del bressol y resguardantlo ab son cos girat cap á la porta del pis com si d'aquella banda pogués venir un perill)* Que per mí es tot lo mon, y tot lo meu goig, y tota la meva vida! *(Resolt.)* Eh, s'ha acabat! Que s'estigui la Manela ab aqueix home, ó ab tothom que la vulga: que jo ja'n tinch prou ab el meu fill, y ell y jo'ns salvarém! *(Resolt.)* Qu'en Pep Botella ja s'ha mort! Es mort pera sempre! *(Corrent cap á la taula y llensant la ampolla del vi a terra y'l got)* Te, te, ja está, per sempre, per sempre, que al meu fill no li dirán, no li dirán may en Pep Botella, may en Pep Botella! *(Assentantse á terra vora'l bressol)* Y ara á dormir tots dos; y després á comensar á viure Demá á punta de dia, lluny, lluny d'ahont m'han conegut, els caps dels dos dintre'l tapabocas, la seva galtona assobre la meva, que Deu es per tot A travallar, á ser homes, ahont no se'n sápiga res, res d'en Pep Botella! *(Lo darrer ho ha dit molt baix com si tingués por de que'l nen ho sentís. En aquest moment lo bressol branda tot sol com si fos lo nen que s'anés á despertar removentse en ell.)*

Dorm, fillet meu, dorm! Ton pare t'estima, sents? Ton pare t'estima y't vetlla! Dorm, dorm! *(Comensa una cansó vulgar del dia)* Aqueixa nó! May més, may més! La de la mare, aquella! Si jo me'n recordava! Dorm T'estimo, t'estimo! Dorm, dorm! Oh... oh oh... oh... *(Posant la cara alegre)* Sí, ara! *(Arrenca á cantar)*

«Sant Ramon nonat... fill de Vilafranca
confessor de reys, de reys y de papas...»

(Va alsant la veu tot cantant, veyentse com al mateix temps plora amargament)

TELÓ

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

d by Google

Biblioteca de Catalunya
C-RJJ0
1001259787
CB
Top
Generalitat de Catalunya Departament de Cultura
Digitized by Google

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
Biblioteca de Catalunya
C-RJJ0
1001259787
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Google

Biblioteca de Catalunya
C-RJJ0
1001259787
Generalitat de Catalunya Departament de Cultura
Digitized by Google

Obras d'Angel Guimerá

	Pessetas
GALA PLACIDIA tragedia en tres actes.	2
JUDITH DE WELP » »	2
LO FILL DEL REY » »	2
MAR Y CEL » »	2
REY Y MONJO » »	2
LA BOJA » »	2
L'ANIMA MORTA » »	2
EN POLVORA drama en tres actes.	2
JESUS DE NAZARETH tragedia en cinch actes..	3
MARIA ROSA drama en tres actes.	2
LAS MONJAS DE S. AYMAN drama en quatre actes.	3
LA FESTA DEL BLAT » tres »	2
TERRA BAIXA » » »	2
MOSSEN JANOT » » »	2
LA FARSA comedia en tres actes.	2
LA FILLA DEL MAR drama en tres actes	2
ARRAN DE TERRA » » »	2
LA PECADORA » » »	2
AYGUA QUE CORRE » » »	2
LO CAMI DEL SOL tragedia en tres actes.	2
ANDRONICA » » »	2
SOL SOLET.. drama en tres actes.	2
LA MIRALTA » » »	2
L'ELOY » » »	2
LA SANTA ESPINA, rondalla en tres actes y sis quadros	2
L'ARANYA, drama en tres actes.	2
SAYNET TRIST, en tres actes.	2
LA REYNA JOVE, drama romàntich en quatre actes	3
JESUS QUE TORNA drama en tres actes	2
INDIBIL Y MANDONI tragedia en tres actes.	2
AL COR DE LA NIT drama en tres actes.	2
L'ANIMA ES MEVA drama en tres actes	2
JOAN DALLA, drama en tres actes	2
ALTA BANCA. drama en tres actes	2
LA REYNA VELLA, en tres quadros.	1
TITAYNA, drama musical en dos quadros.	1
LA SALA D'ESPERA, comedia en un acte.	1
LA BALDIRONA » » »	1
MESTRE OLAGUER, monòlech.	0 50
MORT D'EN JAUME D'URGELL, monòlech	0 50
EN PEP BOTELLA, monòlech	0'50
Poesíes, tercera edició.	5
Cants a la Patria, discursos	5
Sagon Llibre de Poesíes	5

Punts de venda En las principals llibrerías